

รายวิชา ประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ กรุงเก่าสู่ความทันสมัย

เรื่อง ประเมินวิเคราะห์สรุปข้อเท็จจริง
จากหลักฐาน (๑)

ครูผู้สอน ว่าที่ร้อยตรีหญิง จงรักษ์ แสนแอ่น

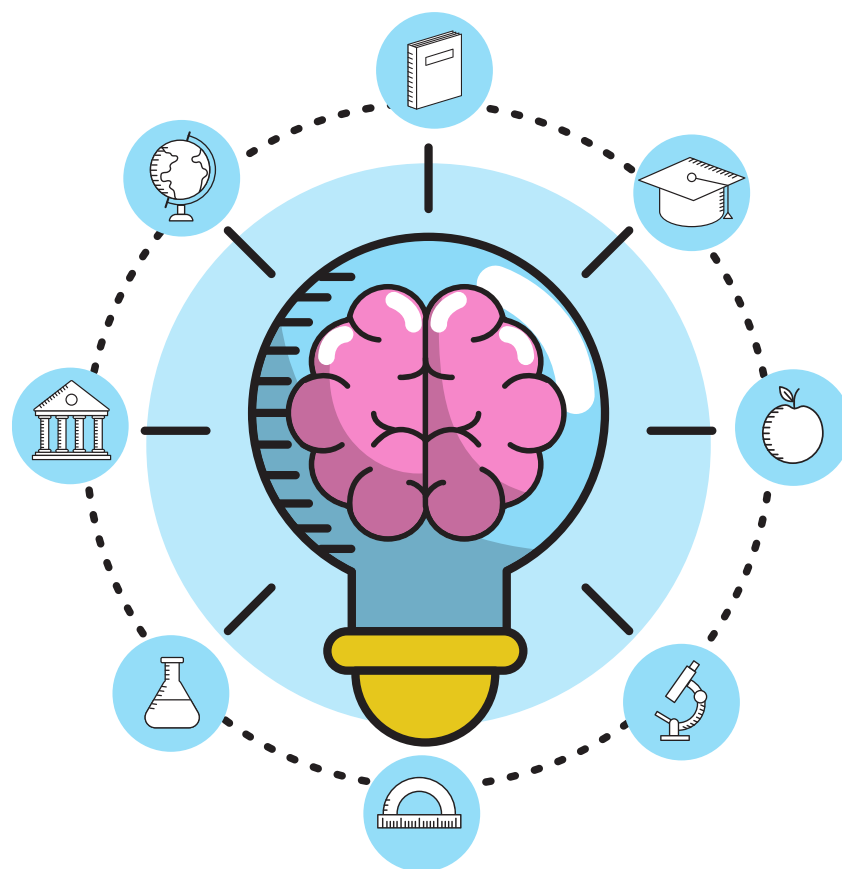
ประเมินวิเคราะห์สรุปข้อเท็จจริง จากหลักฐาน (๑)

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ ความเข้าใจ(K)

บอกข้อเท็จจริงของข้อมูล
จากหลักฐาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

ประเมินและวิเคราะห์ข้อมูลจาก
หลักฐานเพื่อตอบประเด็น
ที่ต้องการศึกษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นประโยชน์ของประเมินและวิเคราะห์ข้อมูลจากหลักฐานในการสืบค้นข้อมูล
- แสดงความสนใจในการศึกษาหลักฐานพระราชกรณียกิจและวีรกรรมของบรรพบุรุษไทยและสำนึกในพระปรีชาสามารถและพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒. ใฝ่เรียนรู้

กิจกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรมตรวจสอบ
หลักฐาน โดยให้ศึกษาและตรวจสอบข้อความจาก
หลักฐานจำนวน ๒ หลักฐาน พร้อมทั้งตอบคำถาม

กิจกรรมกลุ่ม

หลักฐานชิ้นที่ ๑

จากหนังสือเรื่อง จดหมายเหตุเมืองกลางเป็นบันทึกของเจ้าหน้าที่ขุนนางเมืองกลาง รวมทั้งหัวเมืองใกล้เคียงมีถึงพระยาราชกัปตัน (กัปตัน ฟรานซิส โลท์) ผู้แทนบริษัทอินเดีย ตะวันออกของอังกฤษที่เมืองกลางต้นฉบับเป็นกระดาษข่อยสีขาว เขียนด้วยรงค์ดำ ต้นฉบับ ตัวเขียนทั้งหมดที่พบ ๔๘ ฉบับ ฉบับหนึ่งมีความว่า วันขึ้น ๖ ค่ำเดือน ๗ ปีวอก อัฐศก ข้าพเจ้านายญวงผู้ฝัว อำแดงจิกผู้เมีย ทำหนังสือมารับผ้าขาว ๓ ห้า ผ้ามะลิลา ๔ ห้า ยาฝิ่น ๒ ชั่ง ค่าเป็นตีกุก ๔ แผ่น สัญญาถึงเดือน ๕ เดือน ๖ จะเอาตีกุก ๔ แผ่นมาส่งให้แก่ ท่านราชโตะเมื่อนั้นถ้ามิได้ส่งให้ไซ้ร ขอให้เกาะจำเร่งรัดเอาตามหนังสือนี้เถิด ข้าพเจ้าขีดแกงใด ให้ไว้เป็นสำคัญ

ที่มา : ประลัทธิ ชินการณ จดหมายเหตุเมืองกลาง จังหวัดภูเก็ต : ๒๕๕๑ หนังสือเรียนประวัติศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ กระทรวงศึกษาธิการ

คำถาม?

๑. จากหลักฐานกล่าวว่าผู้ที่ให้เจ้าหน้าที่ทำบันทึกนี้
คือ พ่อค้าชาวไทย ซึ่งเป็นสามีภรรยากัน ชื่อนายญวง
กับอำแดงจิกได้ทำการค้ากับบริษัทอินเดียตะวันออก
ของอังกฤษ ที่เมืองกลางเป็นข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็น

เป็นข้อเท็จจริง เพราะจากหลักฐานมีการกล่าวถึง
การบันทึกของเจ้าหน้าที่ ในการทำการค้าของสามี
ภรรยา กับบริษัทอินเดียตะวันออกของอังกฤษ

คำถาม?

๒. จากหลักฐานกล่าวว่าช่วงเวลาของการบันทึก คือ
เวลาจันทรคติแบบไทย ตรงกับวันที่ ๓๐ พฤษภาคม
พ.ศ. ๒๓๑๙ สมัยธนบุรี เป็นข้อเท็จจริงหรือ
ความคิดเห็น

เป็นข้อเท็จจริง เพราะจากหลักฐาน
ได้มีการกล่าวถึงวันตามจันทรคติ

คำถาม?

๓. ลักษณะการค้าเป็นแบบการค้าในระบบแลกเปลี่ยน
สินค้าเข้า ประกอบด้วยผ้าขาว ผ้ามะลิลา ยาฝิ่น
กับสินค้าออก คือ ดีบุก โดยเป็นการทำสัญญานำสินค้า
มาขายก่อนและกำหนดจ่ายสินค้าให้ภายหลังตามที่กำหนด
ไว้ในสัญญาเป็นข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็น

เป็นข้อเท็จจริง เพราะหลักฐานมีการระบุ
รายการสินค้า ผ้าขาว ผ้ามะลิลา ยาฝิ่นกับ
สินค้าออก คือ ดีบุก

คำถาม?

๔. จากหลักฐานกล่าวว่าเมืองกลางมีการค้าฝิ่น
โดยบริษัทอินเดียตะวันออกของอังกฤษเป็น
ผู้นำเข้าเป็นข้อเท็จจริง หรือ ความคิดเห็น

เป็นข้อเท็จจริง เพราะจากหลักฐาน
ได้กล่าวถึงการค้าฝิ่นที่เมืองกลาง

คำถาม?

๕. จากหลักฐานกล่าวว่าการทำสัญญาการค้า
ในอดีตใช้การขีดเครื่องหมาย แกงไต
เป็นข้อเท็จจริง หรือ ความคิดเห็น

เป็นข้อเท็จจริง เพราะจากหลักฐานมีการกล่าวถึง การทำ
เครื่องหมายเพื่อการทำสัญญา คือ เครื่องหมายแกงไต

(แกงไต คือ รอยกากบาท หรือรอยขีดเขียนซึ่งบุคคลทำลงในเอกสารแทนลายมือชื่อ)

กิจกรรมกลุ่ม

หลวงพ่อโต วัดพนัญเชิงวรวิหาร

(ภาพ : รัชชัย ยอดพิชัย.)

ที่มา https://www.silpa-mag.com/history/article_12778

หลักฐานชั้นที่ ๒ เรื่อง วัดพนัญเชิงวรวิหาร
หลักฐานในพระราชพงศาวดารที่กล่าวถึงการสร้าง
พระเจ้าพแนงเชิงหรือพนัญเชิง มีมาก่อนการสถาปนา
กรุงศรีอยุธยา ๒๖ ปี เมื่อพุทธศักราช ๑๘๖๗ เป็น
พระพุทธรูปปูนปั้นองค์ใหญ่ ที่แสดงให้เห็นว่าขณะนั้น
ชุมชนบริเวณนี้มีขนาดใหญ่ มีฐานะทางเศรษฐกิจมั่นคง
จึงมีทั้งกำลังคนและกำลังทรัพย์ในการสร้างพระพุทธรูป
ขนาดใหญ่ขึ้นได้

คำถาม?

๑. จากหลักฐานพระราชพงศาวดารกล่าวว่า
วัดพนัญเชิง สร้างขึ้นก่อนการสถาปนาอาณาจักร
อยุธยา เป็นข้อเท็จจริง หรือ ความคิดเห็น

เป็นข้อเท็จจริง เพราะจากหลักฐานพงศาวดาร
สร้างขึ้น ก่อนการสถาปนากรุงศรีอยุธยา ๒๒ ปี

คำถาม?

๒. จากหลักฐานกล่าวนี้ว่าก่อนสถาปนา
กรุงศรีอยุธยา บริเวณมีร่องรอยชุมชน
ขนาดใหญ่ เป็นข้อเท็จจริง หรือ ความคิดเห็น .

เป็นข้อเท็จจริง เพราะในหลักฐานเป็น
พระพุทธรูปปูนปั้นองค์ใหญ่ ที่แสดงให้เห็นว่า
ขณะนั้นชุมชนบริเวณนี้มีขนาดใหญ่มาก่อน

คำถาม?

๓. จากหลักฐานกล่าวว่าบริเวณพื้นที่ของ
วัดพนัญเชิงเคยเจริญก่อนการสถาปนา
อาณาจักรอยุธยา เป็นข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็น

เป็นความคิดเห็น เพราะ จากหลักฐานบริเวณพื้นที่มีชุมชน
บริเวณนี้มีขนาดใหญ่ มีฐานะทางเศรษฐกิจมั่นคง จึงมีทั้ง
กำลังคนและกำลังทรัพย์ในการสร้างพระพุทธรูปขนาดใหญ่
จึงมีความเจริญก่อนการสถาปนาเป็นการแสดงความคิดเห็น
ของผู้เขียน

กิจกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง

นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรม แยกความคิดเห็น
และข้อเท็จจริงโดยใช้ **ปากกาน้ำเงิน** แทน ข้อเท็จจริง
ใช้ **ปากกาแดง** แทน ความคิดเห็น จาก ๒ หลักฐาน

กิจกรรมกลุ่ม

หลวงพ่อโต วัดพนัญเชิงวรวิหาร

(ภาพ : รัชชัย ยอดพิชัย.)

ที่มา.https://www.silpa-mag.com/history/article_12778

หลักฐานชิ้นที่ ๑ เรื่อง วัดพนัญเชิงวรวิหาร

หลักฐานในพระราชพงศาวดารที่กล่าวถึงการสร้าง
พระเจ้าพแนงเชิงหรือพนัญเชิง มีมาก่อนการสถาปนา
กรุงศรีอยุธยา ๒๖ ปี เมื่อ พุทธศักราช ๑๘๖๗
เป็นพระพุทธรูปปูนปั้นองค์ใหญ่ ที่แสดงให้เห็นว่า
ขณะนั้นชุมชนบริเวณนี้มีขนาดใหญ่ มีฐานะทาง
เศรษฐกิจมั่นคง จึงมีทั้งกำลังคนและกำลังทรัพย์
ในการสร้างพระพุทธรูปขนาดใหญ่ขึ้นได้

ข้อเท็จจริงจากหลักฐาน คือ

๑. พระเจ้าพญางัณเฑียรหรือพญางัณเฑียร มีมาก่อนการสถาปนากรุงศรีอยุธยา ๒๖ ปี เมื่อ พุทธศักราช ๑๘๖๗ เป็นพระพุทธรูปปูนปั้น
๒. สร้างพระพุทธรูปขนาดใหญ่

ความคิดเห็นจากหลักฐาน คือ

๑. แสดงให้เห็นว่าขณะนั้นชุมชนบริเวณนี้มีขนาดใหญ่
๒. จึงมีทั้งกำลังคนและกำลังทรัพย์

กิจกรรมกลุ่ม

ที่มา : <https://www.ayutthaya.go.th/travel/detail/36>

หลักฐานชั้นที่ ๒ เรื่อง วัดพนัญเชิง

วัดพนัญเชิง เป็นวัดเก่าแก่และสำคัญวัดหนึ่งของอยุธยา มีชื่อเสียงระบือไปทั่วประเทศโดยเฉพาะหลวงพ่โตหรือเจ้าพ่อชำปอกงที่พุทธศาสนิกชนทั้งชาวไทยและชาวจีนต่างให้ความเคารพนับถือมาช้านาน เมื่อมายังวัดแห่งนี้จะไม่แปลกที่จะต้องพบเจอผู้คนจำนวนมากที่ไหลเวียน มานมัสการหลวงพ่โตกันอย่างเนืองแน่น ประวัติวัดพนัญเชิง เป็นวัดที่มีประวัติอันยาวนาน ก่อสร้างก่อนการสถาปนากรุงศรีอยุธยาและไม่ปรากฏหลักฐานที่แน่ชัดว่าใครเป็นผู้สร้าง ตามหนังสือพงศาวดารเหนือกล่าวว่า พระเจ้าสายน้ำผึ้งเป็นผู้สร้าง และพระราชทานนามว่า วัดเจ้าพระนางเชิง และในพงศาวดารฉบับหลวงประเสริฐกล่าวไว้ว่า ได้มีการสถาปนาพระพุทธรูป ชื่อ “พระเจ้าพนังเชิง” เมื่อปี พ.ศ. ๑๘๖๗ ซึ่งก่อนพระเจ้าอู่ทองจะสถาปนากรุงศรีอยุธยาถึง ๒๖ ปี

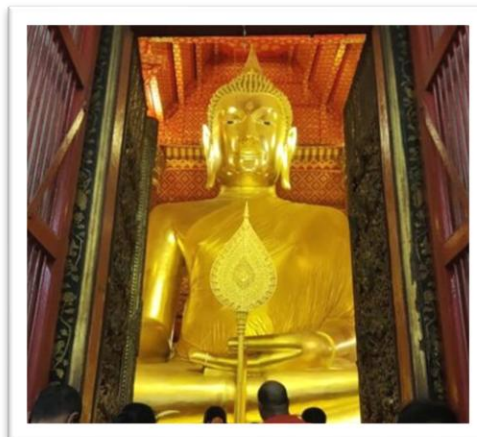
ข้อเท็จจริง คือ

๑. ก่อสร้างก่อนการสถาปนากรุงศรีอยุธยาและไม่ปรากฏหลักฐานที่แน่ชัดว่าใครเป็นผู้สร้าง
๒. พระเจ้าแสนน้ำผึ้งเป็นผู้สร้าง และพระราชทานนามว่า วัดเจ้าพระนางเชิง
๓. การสถาปนาพระพุทธรูปชื่อ "พระเจ้าพแนงเชิง" เมื่อปี พ.ศ. ๑๘๖๗ ซึ่งก่อนพระเจ้าอู่ทองจะสถาปนากรุงศรีอยุธยาถึง ๒๖ ปี

ความคิดเห็นจากหลักฐาน คือ

เป็นวัดเก่าแก่และสำคัญวัดหนึ่งของอยุธยา มีชื่อเสียงระบือไปทั่วประเทศโดยเฉพาะหลวงพ่โตหรือเจ้าพ่อชำปอกงที่พุทธศาสนิกชนทั้งชาวไทยและชาวจีนต่างให้ความเคารพนับถือมาช้านาน เมื่อมายังวัดแห่งนี้จะไม่แปลกที่จะต้องพบเจอผู้คนจำนวนมากที่ไหลเวียนมานมัสการหลวงพ่โตกันอย่างเนืองแน่น

จากหลักฐานเกี่ยวกับวัดพนัญเชิง ทั้ง ๒ ชั้น
มีข้อเท็จจริง เหมือนกันหรือไม่ อย่างไร

จากหลักฐานเกี่ยวกับวัดพนัญเชิง ทั้ง ๒ ชั้น มีข้อเท็จจริง
เหมือนกัน คือ พระเจ้าวัดพนัญเชิงถูกสร้างก่อนการสถาปนา
กรุงศรีอยุธยา

กิจกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง

ครูแจกใบงานที่ ๒ เรื่อง ประเมินวิเคราะห์สรุป
ข้อเท็จจริงจากหลักฐาน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม
นำหลักฐานมาวิเคราะห์

สามารถดาวน์โหลดใบงานและใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

หลักงานชั้นที่ ๒

ชื่อหลักฐาน

ผู้แต่ง/ที่มา.....

☒ น่าเชื่อถือ ☐ ไม่น่าเชื่อถือ

สรุปข้อเท็จจริงจากหลักฐาน

หลักฐานชั้นที่ ๓

ชื่อหลักฐาน

ผู้แต่ง/ที่มา.....

☐ น่าเชื่อถือ ☐ ไม่น่าเชื่อถือ

สรุปข้อเท็จจริงจากหลักฐาน

หลักฐานชั้นที่ ๔

ชื่อหลักฐาน

ผู้แต่ง/ที่มา

☐ น้ำเต๋อถิด ☐ ไม่น้ำเต๋อ

สรุปข้อเท็จจริงจากหลักฐาน

หลักฐานชั้นที่ ๕

ชื่อหลักฐาน

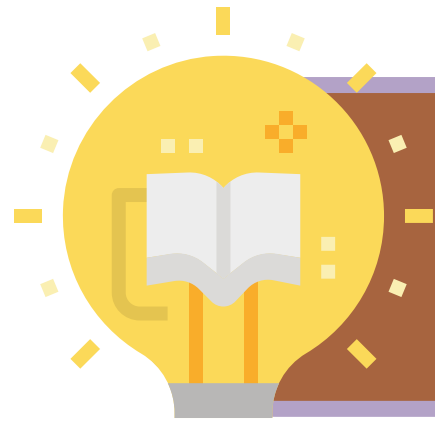
ผู้แต่ง/ที่มา.....

☒ น่าเชื่อถือ ☐ ไม่น่าเชื่อถือ

สรุปข้อเท็จจริงจากหลักฐาน

สรุปบทเรียน

คำถาม

การวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น
จากหลักฐานที่หลากหลาย มีประโยชน์
ในการสืบค้นเรื่องที่ต้องการศึกษา
หรือไม่อย่างไร

การศึกษาหลักฐานที่หลากหลาย
นำมาซึ่งข้อเท็จจริงในเรื่อง
ที่ต้องการศึกษา

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

ประเมินวิเคราะห์สรุปข้อเท็จจริง
จากหลักฐาน (๒)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ชุดหลักฐานพระเจ้าอู่ทอง
๒. ชุดหลักฐานพระบรมไตรโลกนาถ
๓. ชุดหลักฐานพระนเรศวรมหาราช
๔. ชุดหลักฐานพระนารายณ์มหาราช
๕. ชุดหลักฐานพระเจ้าตากสิน
๖. ชุดหลักฐานเจ้าพระยาโกษาปาน
๗. ชุดหลักฐานชาวบ้านบางระจัน
๘. ใบงานที่ ๖ เรื่อง ประเมินวิเคราะห์สรุปข้อเท็จจริงจากหลักฐาน

สามารถดาวน์โหลดใบงานและใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

